

ZPRÁVY

● Doc. RNDr. Želmíra Bezáková, CSc. jubiluje

V ostatnom čase si široká farmaceutická a chemická komunita pripomenula životné jubileum pani doc. RNDr. Želmíry Bezákovéj, CSc., vysokoškolskej učiteľky Farmaceutickej fakulty (FaF UK) v Bratislave.

Naša jubilantka (rod. Karšayová) sa narodila 10. februára 1947 v Trnenci nad Váhom. Po ukončení základného a stredoškolského vzdelania

v Zlatých Moravciach pokračovala v rokoch 1965–1970 v štúdiu na FaF UK v Bratislave. Po jej úspešnom ukončení štátnou skúškou a obhajobou diplomovej práce na tému „Príprava lokálnych anestetík zo skupiny bázických karbamátov“ v roku 1970 začala pracovať na FaF UK na Katedre farmaceutickej chémie, kde pôsobí dodnes.

V roku 1972 po vykonaní rigorózneho skúšky a obhájení rigorózneho práce s názvom „Príprava bázických esterov kyselín N-alkoxy-N-etyl-fenylkarbamátových ako látok s predpokladaným lokálne anestetickým účinkom“ získala titul RNDr.

V roku 1977–1979 absolvovala štvorsemestrové postgraduálne štúdium na Slovenskej technickej univerzite – Chemicko-technologickú fakultu v odbore Inštrumentálne analytické metódy.

V roku 1985 úspešne obhájila kandidátsku dizertačnú prácu s názvom „Niektoré novšie techniky elektrónovej absorpčnej spektrofotometrie a ich využitie vo farmaceutickej analýze vo vednom odbore 52-01-9 Farmaceutická chémia“.

V jej ďalšom kvalifikačnom raste bolo dôležité vypracovanie habilitačnej práce na tému „Elektrónová absorpčná spektrofotometria a jej využitie vo farmaceutickej analýze“, v ktorej logicky a systematicky rozpracovala predchádzajúcu tematiku. Po jej úspešnej obhajobe bola v roku 1991 menovaná docentkou farmaceutickej chémie.

V roku 1991 získala štipendium od Medical Research Council Canada, v rámci ktorého absolvovala 9-mesačný študijný pobyt u prof. F. S. Abbotta, PhD. na Faculty of Pharmacy University of British Columbia Vancouver, Kanada.

V rokoch 1997 až 1999 pôsobila vo funkcii prvej rektorky na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave a v čase od 1. septembra 1998 do 31. januára 1999 bola poverená funkciou rektora tejto univerzity.

Jej pedagogická, vedecko-výskumná a odborná činnosť je značne rozsiahla. Na FaF UK je garantom predmetu Analýza liečiv, v rámci magisterského štúdia uvedený predmet prednáša, vedie cvičenia v tomto predmete a v predmete Farmaceutická chémia. Garantom predmetu Analýza liečiv je aj pre anglický program. V rámci bakalárskeho štúdia sa podieľa na prednáškach z predmetu Hodnotenie kvality zdravotníckych pomôcok II. Doteraz viedla viac ako 60 diplomových prác a bola školiteľkou viac ako 30 rigorozantov. Je členkou komisie a examinátorkou pre štátnu skúšku z predmetov Farmaceutická chémia, Farmakognózia a Farmakológia. Pôsobí ako členka komisie pre obhajoby diplomových prác, členka komisie pre obhajoby doktorandských dizertačných prác vo vednom odbore 7.3.3., predsedkyňa komisie a skúšajúca pre rigorózne skúšky z predmetu Kontrola chemických liečiv. Je školiteľkou doktorandov vo vednom odbore 7.3.3. Farmaceutická chémia, pod jej vedením úspešne obhájili doktorandskú dizertačnú prácu 2 doktorandi. V rámci prednáškovej a pedagogickej práce pôsobí od roku 2009 aj na Univerzite veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach, kde v študijnom programe Farmácia prednáša predmet Analýza liečiv a je členkou komisie a examinátorkou pre štátnu skúšku z predmetov Farmaceutická chémia, Farmakognózia a Farmakológia.

Je autorkou dvoch vedeckých monografií, ktoré vyšli v domácich vydavateľstvách: Ž. Bezáková, E. Sedlárová, M. Stankovičová: Základy farmaceutickej analýzy. Kvalitatívne hodnotenie liečiv (Nitra: VA PRINT 2002) a Ž. Bezáková: Kvalita liečiv. Zabezpečenie a kontrola (Martin: Vydavateľstvo Neografia 2007), jednej vysokoškolskej učebnice Ž. Bezáková: Analýza chemických liečiv. Stanovenie obsahu liečiv podľa Slovenského liekopisu 1 (Nitra: VA PRINT 2000), ako aj autorkou, resp. spoluautorkou 7 skrípt z oblasti Analýzy liečiv a farmaceutickej chémie.

V oblasti vedecko-výskumnej činnosti sa zaoberá výskumom a vývojom nových metód hodnotenia chemických liečiv, štúdiom nových potenciálnych liečiv s účinkom na kardiovaskulárny systém, s účinkom na vychytávanie voľných kyslíkových radikálov, ako aj štúdiom stability nových potenciálnych liečiv. Je spoluautorkou ôsmich výskumných prác. Od roku 1994 do roku 2009 bola zodpovednou riešiteľkou 5 výskumných úloh s grantovou preferenciou VEGA MŠ SR, projekty po ich ukončení získali certifikát za vynikajúce splnenie cieľov projektu. Celkový počet vedeckých publikácií a záznamov v databáze evidencie publikačnej činnosti je 226. Vo vedeckých domácich a zahraničných časopisoch a zborníkoch publikovala doteraz 108 pôvodných experimentálnych prác (75 + 33), okrem toho 11 prehľadných prác. Na odborných podujatiach doma a v zahraničí predniesla 84 príspevkov (11 pozvaných prednášok), ohlasy na práce: 91, z toho SCI-63. Je spoluautorkou jedného patentu. Ako uznávaný odborník v oblasti analýzy chemických liečiv lektorovala 6 dielov knižnej publikácie Encyklopédia medicíny, pre liekopisnú komisiu vypracovala 8 monografických článkov liečiv, viac ako 100 člán-

kov recenzovala. Ako členka Slovenskej liekopisnej komisie sa podieľala na zostavovaní Slovenského liekopisu, 1. vydanie a v liekopisnej komisii aktívne pracuje dodnes. Je členkou Zboru pre akosť liečiv (odborná komisia riaditeľa Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv v Bratislave).

Aktívne sa podieľala na práci Akademického senátu FaF UK (dve funkčné obdobia) a FaF UK zastupovala dve funkčné obdobia v Akademickom senáte UK v Bratislave.

Dlhoročná úspešná činnosť pani doc. RNDr. Želmíry Bezákovej, CSc. bola ocenená v roku 2007 Weberovou cenou SFS za významnú pedagogickú, vedecko-výskumnú a organizačnú prácu vo farmácii, v tom istom roku striebornou medailou FaF UK, v roku 2010 Pamätným listom rektora UK v Bratislave pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva za pedagogickú a vedecko-výskumnú činnosť v oblasti liečiv na FaF UK.

Naša jubilanťka sa vo voľnom čase venuje poznávaniu cudzích krajín, ich kultúry a histórie, rada trávi čas v prírode, rada si prečíta dobrú knihu a navštívi kultúrne podujatie.

Vážení kolegovia, dovoľte mi za nás všetkých jubilanťke srdečne zablahoželať a popriať jej pevné zdravie a ďalšie úspechy v jej činnosti.

J. Čižmárik

● PharmDr. Luboslav Rázus ocenený Weberovou cenou SFS

Slovenská farmaceutická spoločnosť (SFS) udelila ocenenie Weberova cena SFS farmaceutickému technológovi pánovi PharmDr. Luboslavovi Rázusovi.

Lauerát ceny sa narodil 12. júna 1944 v Liptovskom Mikuláši, kde absolvoval aj základné vzdelanie. V rokoch 1959–1963 študoval na Strednej priemyselnej škole chemickej vo Svite.

Potom rok pracoval ako laborant v podniku Severoslov. celulóžky a papierne n.p. Ružomberok.

V rokoch 1964–1969 študoval na Farmaceutickej fakulte UK (FaF UK) v Bratislave. Už počas štúdia pracoval ako vedecko-pomocná sila vo Vedecko-výskumnom ústave FaF UK, ktorý viedol prof RNDr. L. Krasnec. Na ňom pod vedením RNDr. Jiřího Vanžuru vypracoval aj svoju diplomovú prácu.

Po promócií sa stal zamestnancom v novovzniknutom Výskumnom stredisku Slovakofarma, n.p. v Hlohovci.

Toto pracovisko malo okrem výskumu zabezpečiť a školiť nových pracovníkov pre uvažovaný Výskumný ústav liečiv pri Slovakofarme, n.p. Hlohovec.

Po ukončení vojenskej služby v roku 1970 bol prijatý do zamestnania v n.p. Slovakofarma ako samostatný vývojový technológ. Bol poverený vývojom sortimentu prípravkov vo forme šumivých tabliet. V rámci tohto projektu sa podieľal na vývoji a zavedení napr. prípravku Acylpyrin eff. tablety a prípravkov s obsahom vitamínov. Na tomto poste pôsobil do roku 1976.

Od roku 1977 bol prijatý do Výskumného ústavu Modra ako vedúci detašovaného pracoviska v Hlohovci a stal sa i vedúcim oddelenia liekových foriem. Na tento poste si pravidelne doplňal a zvyšoval kvalifikáciu. V roku 1982 na FaF UK získal titul doktor prírodovedy, v roku 1984 na Ministerstve zdravotníctva získal Vedec-kotechnickú špecializáciu 3. stupňa v oblasti výskumu a vývoja liečiv, v roku 1985 získal na Ústave pre doškolenie lekárov a farmaceutov špecializáciu z Farmaceutickej technológie 1. stupňa a v roku 1991 získal Vedec-kotechnickú atestáciu 2. stupňa zameranú na výskum a vývoj v oblasti liečiv.

V tomto období boli vo viacerých podnikoch vtedajšej Spofy v Československej republike zavedené do výroby viaceré novovyvinuté prípravky v rôznych liekových formách, na ktorých sa aktívne podieľal. V roku 1990 boli detašované pracoviská Výskumného ústavu liečiv zrušené, stiahnuté do novovybudovaných priestorov v Modre. Z tohto dôvodu sa od začiatku roku 1991 vrátil späť na pôvodné pracovisko v Slovakofarme a bol poverený vedením divízie výskumu. Hlavnou jeho činnosťou boli návrhy, koordinácia jednotlivých etáp výskumu a vývoja nových liečiv a ich liekových foriem, príprava zavedenia do výroby a ich zavedenie do pravidelnej výroby. Na tomto poste pôsobil do konca roku 2003.

Po ukončení pôsobenia v a.s. Zentiva bol určitý čas nezamestnaný, potom získal živnostenské oprávnenie pre výskum, vývoj a výrobu a poradenstvo v oblasti liečiv a potravín. Pracoval najprv v VÚLM a.s. Modra, neskôr v Hameln rds a.s. Modra ako výskumno-vývojový pracovník. Od roku 2008 prijal ponuku a.s. Pharma Hlohovec a pracoval ako technický odborný pracovník, neskôr ako odborný zástupca pre výrobu. Túto funkciu vykonáva dodnes.

Výsledkom jeho práce je celá rada podaných patentových prihlášok a vynálezov, u ktorých bol autor alebo spoluautor. Niektoré z patentových postupov riešení boli zavedené do výroby, prihlásené okrem Slovenska i v zahraničí. Z nich si dovoľujem uviesť aspoň tie najdôležitejšie. Patent SK 264721 Emulzný krém, SK 280602 Viacjadrové komplexné zlúčeniny Mg s aminokarboxylovými kyselinami, halogénom a spôsob ich prípravy a patent CZ 280394, SK 278560 Liečivý prípravok obsahujúci síran morfinia a spôsob jeho prípravy udeľený aj ako patent v CZ 295212, LT 4110 a LV 12781, SK 283697 Dermatologické prípravky s tekutými kryštálmi a spôsob ich prípravy,

SK 282713 Liečivý prípravok obsahujúci suspenziu citrátu sildenafilu a spôsob jeho výroby, SK 285128 Liečivý prípravok s riadeným uvoľňovaním tramadol hydrochloridu a spôsob jeho výroby, udeľený aj ako patent EP 12555535, TW 1221419, CZ 29739, Eurazia patent

006438, LT 5033, LV 12917, GE 3532, UA 76411, SK 284948 Liečivý prípravok s obsahom vápnika a vitamínu D, alebo zmesi vápnika, horčíka a vitamínu D v novej liekovej forme, SK 286107 Analgeticky účinný perorálny liečivý prípravok s kontrolovaným uvoľňovaním opioidnej účinnej látky a spôsob jeho prípravy, udelený aj ako patent Eurázia 006846 a GE 3991.

V roku 2007 bol ako spolupôvodca patentu SK 285128: Liečivý prípravok s riadeným uvoľňovaním obsahujúci tramadol hydrochlorid a spôsob jeho výroby, ocenený Cenou Jána Bahýľa, ktorú udeľuje raz za dva roky predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR v Banskej Bystrici za mimoriadne hodnotné priemysel-nosprávne chránené technické riešenie.

Vážení kolegovia, dovoľte mi menom SFS pánovi RNDr. Luboslavovi Rázusovi k udeleniu Weberovej ceny srdečne zablahoželať a popriať mu ešte ďalšie pracovné úspechy v prospech našej farmácie.

J. Čižmárik

● Ilkovičova plaketa prof. Jozefovi Čižmárikovi, PhD.

Na malej slávnosti dňa 13. decembra 2011 v priestoroch Úradu SAV v Bratislave podpredseda SAV doc. Albert Breier odovzdal Čestnú plaketu SAV Dionýza Ilkoviča za zásluhy vo fyzikálno-chemických vedách prof. RNDr. Jozefovi Čižmárikovi, PhD. z Katedry far-

Prof. Jozef Čižmárik (vľavo) preberá Ilkovičovu plaketu z rúk podpredsedu SAV doc. Alberta Breiera; vpravo prof. Daniela Ježová

maceutickej chémie Farmaceutickej fakulty UK v Bratislave.

Ako v laudácii na počesť oceneného zdôraznila podpredsedníčka SAV prof. Daniela Ježová, prof. Čižmárik sa vo vedecko-výskumnej činnosti dlhodobo orientuje na predikciu, projekciu, syntézu, analýzu derivátov a analógov substituovanej kyseliny fenylnkarbámovej a potenciálnych liečiv s lokálne anestetickým, antiarytmickým a s antiinfekčným účinkom. V rámci tohto štú-

dia sa zameriava hlavne na štúdium vzťahu chemickej štruktúry, molekulových deskriptorov a biologického účinku týchto chemických liečiv. Doteraz je autorom alebo spoluautorom 380 pôvodných vedeckých experimentálnych prác, 28 súborných prehľadov a 16 patentov. V rokoch 1986–1990 a 1995–2010 Katedru farmaceutickej chémie viedol. V rámci svojej práce si vybudoval mimoriadne dobrý vzťah ku Slovenskej akadémii vied, s ktorej pracoviskami spolupracoval najmä v oblasti doktorandského štúdia.

V. Šmihula

● Ministr zdravotnictví ČR ocenil výzkumnou práci v oblasti farmaceutické technologie

Za mimoriadne výsledky ve zdravotnickém výzkumu předal ministr zdravotnictví doc. MUDr. Leoš Heger, CSc. ocenění řešitelkám projektu „Mikročástečková léčivá forma pro terapii nespecifických zánětlivých onemocnění“. Odborná asistentka PharmDr. Kateřina Dvořáčková,

Na snímku zleva: PharmDr. Stanislav Havlíček (viceprezident ČLnK), PharmDr. Kateřina Dvořáčková, PhD., doc. MUDr. Leoš Heger, CSc., prof. PharmDr. Miloslava Rabišková, CSc., PharmDr. Lubomír Chudoba (prezident ČLnK) (převzato z Čas. Čes. lék.)

Ph.D., a prof. PharmDr. Miloslava Rabišková, CSc., přednostka Ústavu technologie léků Farmaceutické fakulty VFU Brno, převzaly toto ocenění na slavnostním shromáždění v Martinickém paláci 12. prosince 2011. Jedná se o nejlepší projekty podporované Interní grantovou agenturou Ministerstva zdravotnictví ČR z veřejných zdrojů.

Výzkum a vývoj léčivé formy mikročásteč je na pracovišti řešitelce oceněného grantového výzkumu nosným programem spolupráce s farmaceutickým průmyslem. Tento projekt je kromě jeho ocenění doprovázen publikacemi v zahraničních vědeckých časopisech a prezentacemi dílčích výsledků na mezinárodních sympoziích. Očekává se přínos tohoto výzkumu v léčebné praxi.

redakce

● Doc. DrPh. PhMr. Jaroslav KRESÁNEK, CSc. – in memoriam

Nezomrel ten, kto ostáva v ľudských srdciach, s týmto konštatovaním sme sa 18. 1. 2012 v bratislavskom krematóriu navždy rozlúčili s pánom doc. DrPh. PhMr. Jaroslavom Kresánkom, CSc., bývalým dlhoročným vysokoškolským učiteľom a vedeckým pracovníkom Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského (FaF UK) v Bratislava.

Zosnulý kolega sa narodil v Trenčíne. Maturoval v roku 1942 na Slovenskom gymnáziu v Kežmarku. V rokoch 1942–1947 študoval odbor farmácia na Lekárskej fakulte SU, na ktorej bol 28. 6. 1947 promovovaný za magistra farmácie. Od 1. 7. 1947 nastúpil za asistenta na Ústav farmakológie a farmakognózie LF SU, kde sa začal špecializovať na farmakognóziu. Bol poverený prednáškami a vedením praktických cvičení v tejto disciplíne. Vo vedeckovýskumnej práci sa začal zaoberať analýzou saponínových drog a saponínmi. Z tejto oblasti vypracoval aj rigoróznú prácu, na základe ktorej získal 14. 6. 1952 doktorát farmácie.

Po zriadení samostatnej Farmaceutickej fakulty SU, od 1. 9. 1952 patril medzi zakladajúcich členov jej učiteľského zboru na Katedre farmakognózie, z ktorej sa neskoršie stala Katedra farmakognózie a botaniky FaF UK. V pedagogickej činnosti v rokoch 1947–1987 prednášal farmakognóziu vo všetkých smeroch štúdia. Bol vynikajúcim učiteľom, ktorý svoje prednášky neustále inovoval, prednášanú materiu interpretoval logicky, vtipne, s rozhľadom a vnášal do nej i historické aspekty v kontexte farmácie. Patril i medzi najaktívnejších prednášateľov pre farmaceutov v praxi v rámci Slovenskej farmaceutickej spoločnosti (SFS), v ktorej patril medzi jej zakladajúcich členov. Bol autorom alebo spoluautorom 20 skrípt.

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa po výskume saponínov orientoval najmä na výskum zameraný na zvyšovanie obsahových látok v liečivých rastlinách, ich makro- a mikroskopickú analýzu, rozpracovanie kvalitatívnej a kvantitatívnej palynológie, peľovej analýzy a ich vzťahu k identifikácii liečivých rastlín a z nich získaných drog.

Z tejto oblasti vypracoval dizertačnú prácu: Monografia palynologickej identifikácii drog, po obhajobe ktorej sa 19. 4. 1962 stal kandidátom farmaceutických vied. Bol autorom alebo spoluautorom 55 pôvodných vedeckých experimentálnych prác, vyriešil a obhajobou uzavrel 12 výskumných úloh štátneho alebo odborového plánu výskumu a publikoval cez 300 odborných článkov včítane súborných referátov.

Širšie rozpracovanie problematiky dizertačnej práce mu umožnilo vypracovať habilitačnú prácu: Farmakognostická štúdia palynomorfologických znakov Augiospermophytina –Dicotyledonopsida, po obhájení ktorej bol 1. 5. 1965 menovaný docentom farmakognózie. Historicky sa tak stal prvým Slovákom, ktorému bola táto vedecko-pedagogická hodnosť udelená.

Od nástupu do funkcie učiteľa zastával aj viaceré funkcie. Určitú dobu bol predsedom ROH, člen komisie pre prestavbu a modernizáciu štúdia farmácia, predseda Sekcie pre zber divo rastúcich liečivých rastlín MZd SR, bol výkonný a neskoršie odborný redaktor časopisu *Liečivé rastliny*, autorom scenárov, garantom a častým lektorom expozícií FaF UK na výstave Agrokomplex Nitra.

Nadštandardnú prácu však vykonal v oblasti vydávania knižných publikácií.

Už v roku 1963 sa podieľal na napísaní diela: Thurzová L., Kresánek J., Mareček Š., Mika K.: *Malý atlas liečivých rastlín* (Martin: Osveta), ktorý neskoršie vyšiel v rokoch 1965, 1969, 1971, 1973, 1975, 1983, 1984 a 1986, teda v deviatich vydaniach.

Novú formu propagácie, v oblasti ktorej pracoval predstavoval produkt: Kresánek J., Dugasová Z.: *Flóra – liečivé rastliny. Farebný obrázkový týždenný kalendár 1977* (Prešov, 1977). Jeho pokračovaním bol *Kalendár liečivých rastlín*, ktorý bol vydaný v rokoch 1978–1979.

V germanofónnej oblasti zaznamenalo veľký úspech dielo: Thurzová L., Kresánek J., Mareček Š., Mika K.: *Lexikon der Heilpflanzen*. Koln 1976; dotlač 1976 a druhé vydanie 1977.

Toto dielo bolo v zapätí preložené aj do holandštiny a pod názvom: Elseviers Gids van Geneeskragtige Kruiden, vyšlo v roku 1977 v Amsterdame/Brusel a ešte v tom istom roku dotlač v Artia Praha.

Prakticky v tom istom roku Artia Praha vydala toto dielo pod názvom: *Hälsövaxter Kännetecken, odling, använding-112 techningar i färg Bernces-Malmö*, jeho mutáciu vo švédštine.

V roku 1977 obrovský úspech získalo jeho dielo Kresánek J., Krejča J. (ilustrácie): *Atlas liečivých rastlín a lesných plodov*, ktoré vyšlo vo vydavateľstve Osveta v Martine. Toto prvé vydanie bolo ocenené premiou ako odborná monografia v rámci najvýznamnejších vedeckých publikácií Slovenským literárnym fondom. Rovnaké ocenenie získalo aj v Mníchove. O rok neskoršie na Veľtrhu lekárskech vydavateľstiev socialistických štátov vo Varne v Bulharsku získalo Diplom za textovú a polygrafickú úroveň. Jeho druhé vydanie bolo v roku 1982 a tretie v roku 1988.

V roku 1978 sa podieľal na vydaní diela: Thurzová L., Kresánek J., Mareček Š., Mika K.: *Les plantes-santé qui poussent autour de nous*, ktoré vydalo vydavateľstvo Elsevier Séquoia, Paris/Bruxelles. Ešte v tom istom roku vo vydavateľstve A/S Hjemmets bokforlag, Toyen, pod názvom: *Naturenes legende planter*, vyšlo jeho vydanie v nórštine.

Ďalej doc. Kresánek, CSc., prispel kapitolami *Domáce liečivé rastliny* a *Jedovaté rastliny* do diela Krejčí J. a kol.: *Z našej prírody*, ktoré vydala Príroda, Bratislava

v roku 1978 a v druhom vydaní roku 1984. Ešte v roku 1978 ho pod názvom *Aus unserer Natur* vydalo VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin.

Ďalší medzinárodný úspech ich diela *Malý atlas liečivých rastlín* sme zaznamenali v roku 1979, kedy toto dielo pod názvom *Kommae s Laegeplanteleksi* bolo vydané v Kodani v dánštine.

V roku 1979 prispel Kresánek konzistentnou kapitolou *Liečivé rastliny* do diela *Encyklopédia Slovenska*, 3. zväzok, ktorú vydala SAV Bratislava.

Za úspešné možno považovať i jeho kapitoly *O liečivách a Čajoviny* a niektoré významnejšie liečivé rastliny, ktorými prispel do diela *Zdravoveda* (Martin: Osveta – prvé vydanie 1980, druhé 1989 a tretie 1990).

Pozitívnu odbornú odozvu mali i jeho kapitoly *Heilpflanzen* a *Giftpflanzen*, ktoré vyšli v diele *Krejča J. a kol.: Unsere Natur-Pflanzenreich und Gesteine*, Berlin.

Odbornou komunitou bolo pozitívne hodnotené i jeho dielo *Kresánek J., Krejča J.: Les plantes médicinales*. Edition Slovart, Bratislava, Edition Cercle d'Art Paris, 1982. V tom istom roku vydal aj dielo *Unsere Heilpflanzen*, ktoré vyšlo vo Verlag Werner Dausien-Hanau.

V osemdesiatich rokoch minulého storočia ďalej v roku 1983, vydal dielo *Rośliny lecznicze* (Wydaw. Sport i Turystika, Warszawa), v roku 1984 jeho druhé vydanie, ďalej dielo *Plants that Heal/Galley Pres, Autumn Chichester, England* a dielo *Healing Plants/Arco Publishing, Inc. New York* 1985 a dielo *Les plantes médicinales* (S.N.R.Baudouin, Paris, 1985 a druhé vydanie 1991) a dielo *Häsoflora. Ortmedizin-Rezept-Dosering-Skordetider*, ktoré vyšlo v Štokholme v roku 1986 a druhé vydanie vo Vänersborgu v roku 1990).

Okrem toho kapitolami *rośliny lecznicze* a *rośliny trujące* prispel do diela kolektívu autorov *Świat roślin, skal i mineralow*, ktoré vyšlo vo Warsawe v roku 1982 a 1988.

V roku 1988 niektoré jeho kapitoly prevzali i do diela *Rastlinski svet Europe*, ktoré vydala *Mladinska knjiga*, Ljubjana, Slovenija.

Mimoriadny úspech dosiahlo aj jeho dielo *Kresánek J., Dugas D.: Průručný atlas léčivých rostlín*, ktoré vyšlo v dvoch vydaniach v rokoch 1985 a 1990.

Začiatkom tohto storočia spolu so svojim synom prof. MUDr. Jaroslavom Kresánkom, PhD., vysokoškolským

učiteľom Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave vydal dielo *Kresánek J. ml., Kresánek J. st.: Atlas liečivých rastlín a lesných plodov* (s ilustráciami Dionýza Dugasa), ktoré je štvrté vydanie vyššie citovaného diela. Toto vydanie je značne prepracované, inovované a doplnené o nové poznatky z farmakognózie a sú v ňom akceptované požiadavky nových noriem, koncepcia, obsah a požiadavky prvého vydania SL a SFK. Okrem toho je aktualizovaná i všeobecná a monografická časť a zmeny v názvosloví rastlín. Do diela zaradili aj homeopatické poznatky, interakcie a i nečakané nežiaduce vedľajšie účinky. Tieto úpravy, doplnky a inovovaný obsah celého diela vytvorili doslova encyklopédiu našich súčasných poznatkov z tejto oblasti. Na základe toho bolo i toto dielo kladne prijaté odbornou ale i laickou verejnosťou.

V roku 1989 sa doc. Kresánek stal spoluautorom i prvej úspešnej československej učebnice *Tomko J.: Farmakognózia*, ktorá neskoršie vyšla i v druhom vydaní a používa sa prakticky dodnes.

Počtom vydaných diel, ich prekladov a nákladov sa doc. Kresánek, CSc., stal doteraz najplodnejším autorom v histórii farmácie u nás.

Za svoju rozsiahlu pedagogickú, vedecko-výskumnú a organizátorskú činnosť bol ocenený viacerými oceneniami, z ktorých je potrebné uviesť aspoň tie najdôležitejšie. Bol ocenený bronzovou, zlatou a pamätnou medailou UK a FaF UK, Weberovou cenou SFS, Medaliou PhMr. Vladimíra J. Žuffu, SFS a bol zvolený za Čestného člena SFS a Slovenského zväzu včelárov.

Vážení kolegovia, keď sa dnes lúčime s pánom docentom, dovoľte mi poďakovať sa mu za jeho prácu a nadštandardné dielo, ktoré pre nás vytvoril. Jeho diela sa nepochybne stanú zlatým fondom farmaceutickej odbornej literatúry, z ktorej ešte budeme môcť dlhý čas čerpať. Doc. DrPh. PhMr. Jaroslav Kresánek, CSc. (*17. 12. 1921 Trenčín +15. 1. 2012 Bratislava) patril medzi najvyššestrannejších pedagógov FaF UK, ktorý svojím životom a dielom môže slúžiť ako vzor vysokoškolského učiteľa.

Češť jeho skvelej pamiatke.

J. Čižmárik